

Nova Strava

GLASILO NARODNEGA DELAVSTVA

Politična vrtočlavost

Že več let sem se pri nas pojavljajo politični ljudje, ki ustvarjajo takozvano kmetско-delavsko gibanje. Enkrat je center tega gibanja v Ljubljani, enkrat v Mariboru. O političnih ciljih teh gibanj se ne ve mnogo. V osebni agitaciji se poudarja, da je treba pri nas na politično vodstvo postaviti nove ljudi in da se je treba orijentirati na levo. Kdo naj bi bili ti novi ljudje ni znano. Kajti kadar koli se imenuje osebe, ki so v gibanjih udeležene, vidimo, da gibanja niso dala nobenih novih ljudi, vsaj pa ne takih, katerim bi se odgovorno politično vodstvo lahko zaupalo. Voditelj političnega gibanja namreč še ni tisti, ki bi bil rad voditelj, ampak more biti le tisti, ki ima sposobnosti za to, moralno kvalifikacijo in kar je glavno: mnogo zaupanja med ljudmi in sloves, da je njegovo delo nesebično. Gibanje tudi še ni opravičeno, če se kratkomalo utemeljuje z okretom na levo. Treba je levičarstvo utemeljiti in dokazati, da je potrebam ljudstva odgovarjajoče. Program, ki je natrpan lepih besed in že stokrat obrabljenih gesel, ne pomeni mnogo. Še prav posebno ne navduši nikogar, če je že v naprej jasno, da ljudje, ki prodajajo to robo, niso za nobeno po-

zitivno delo in so kvečjemu sposobni demagoško preobračati besede.

Že v naprej lahko rečemo, da iz vseh teh kmetско-delavskih gibanj nič ne bo. Tem manj, če računajo na pomoč od zunaj in se naslanjajo na politična imena, ki so v drugih delih države sicer priznana, a pri nas Slovincih ne morejo vodilno vplivati na razvoj političnih razmer. Po ustanovitvi samostojne slovenske banovine je več kot jasno, da se bo pri nas lahko uspešno vodilo le ono politiko, ki bo domačega porekla in ki bo svojo moč črpala predvsem iz slovenskega naroda. Vsa politična prijateljstva in zveze slovenske banovine ne bodo pomagale mnogo in bo veljalo samo to, kar se bo priborilo na domačih tleh. Z ozirom na politične prilike v slovenski banovini je za napredne, socialne in demokratične ljudi edini izhod, da se združijo. Vsako politično cepljenje na gibanja in na nove stranke so že v naprej obsojene na neuspeh. Mnogo discipline in podrejenosti osebnih političnih ambicij je potrebno, če se hočemo dostojno uveljaviti pred močnim nasprotnikom. S politično vrtočlavostjo moramo takoj in temeljito prenehati. Čimprej pride to spoznanje, tem bolje za nas.

Zahteve rudarjev

Po temeljiti proučitvi položaja in razmer, v katerih se nahajajo rudarji, je sprejel rudarski odsek Delavske zbornice soglasno sledeče zaključke:

1) Vsled ugotovljenega porasta draginje pri živilih za ca 10% naj se takoj ukrene potrebno, da se sedanje mezde zvišajo za procent porasta draginje, za bodoče pa s posebnim sporazumom, veljavnim za vse rudnike v Sloveniji, zagarantira avtomatično prilagoditev mezd draginjskim spremembam.

2) V okviru gornjega zaključka naj se izvrši akcija za zvišanje mezd pri Trboveljski prem. družbi na podlagi sedanje kolektivne pogodbe, pri ministrstvu za šume in rudnike pa akcija, da se mezde in akordi odgovarjajoče zvišajo brez odpovedi delovne pogodbe.

3) Z vsemi močmi naj se dela na spopolnitvi in spremembi socialne zakonodaje, da se ukinejo vsa poslabšanja, prizadeta rudarjem z novimi pravili o bratovskih skladnicah in ostalimi uredbami in pra-

vilniki. Rudarjem je priznati z ozirom na vrsto njih zaposlitve še posebne pravice.

4) Plačani dopusti, ki so že uvedeni v državnih rudnikih, se morajo razširiti tudi na privatne rudnike.

5) Zasigurati in spopolniti se mora reciprociteta med rudarskimi in ostalimi zavarovanji ne samo v mejah države, marveč tudi mednarodno, da ostanejo obvarovane pravice ne oziraje se na kraj zaposlitve.

6) Posebno pažnjo naj se posveča bratovskim skladnicam z ozirom na centralno urejen sanacijski fond in dejstvo, da je število rudnikov v Sloveniji največje ter presega že 50% staleža aktivnih rudarjev, ne da bi bili pri event. likvidaciji centraliziranih fondov oškodovani.

Delavska zbornica je v zvezi s temi zaključki sklicala za ponedeljek dne 20. XI. 1939 v Ljubljano konferenco predstavnikov rudarskih strokovnih organizacij, druge skupine rudarske zadrage in članov rudarskega odseka.

Z dokazi v rokah smo na straži

Morda samo nekaj malo ljudi na tem božjem svetu danes živi mirno življenje in ne čaka s strahom, kaj bo jutri. Ves svet je razgiban in preživlja velike dogodke, mnogo večje kakor so bili v zadnji svetovni vojni. Mnogi pravijo, da je bila zadnja vojna šele samo skromen uvod v mnogo večjo in obsežnejšo borbo v svetu med dobrim in zlim, med resnico in lažjo, med pravico in krivico, med dobrim in slabim, med moralno in nemoralno, med demokracijo in diktaturo. Danes se nadaljuje borba za nov svet, za srečnejše življenje narodov, za mirno sožitje med narodi, za svet brez vojske in nasilij, za svet spoštovanja človeka do človeka, naroda do naroda. Pravijo, da mora sedanja borba stvarno zaključiti vso dosedanja krvavo zgodovino narodov v tej solzni dolini in odpreti vrata v Kristusov hlev z enim pastirjem nad bratsko združenimi narodi. Vsa kulturna Evropa z vsemi njenimi narodi je danes potegnjena v strašno vojno stanje, veliki narodi so že puške dvignili k strelu, mali narodi čakajo v pripravljenosti in strahu, kajti ne vedo ne ure in ne dneva, kdaj bo vihar zadivjal tudi okoli njihovih domov. Miliarde denarnih sredstev požira vojna, ogromna gmožna, duhovna in ljudska bogastva so mobilizirana v vojne svrhe. Noben košček evropske zemlje ni varen pred udarci smrti. Vidimo torej, da gre za velike stvari, človeški rod mora dati iz sebe vse, da ta boj enkrat za vselej dokonča, ako sta človekova strast in slepota že tak boj hotela. Narodi so brez mrmranja pripravljeni dati vse, kar imajo, da v temo človekovega rodu prinesejo luč. Delavec je in mora biti najostrejši in najdoslednejši nasprotnik vsake vojske, ker ve, da je on tisti, ki prinaša največ žrtev in ima najmanj koristi od krvavega klanja. Videli pa smo, da so angleški in francoski delavci priznali, da v sedanji vojni ne gredo v smrt za koristi kapitalizma ali kakega nacionalnega imperijalizma, temveč za zmago demokracije, ki zanje pomeni temelj za lepše življenje, predpogoj za mir v svetu.

Ne vemo, če je med narodi kdaj šlo za večje stvari kakor gre danes. Dvomimo, če so bili v zgodovini kdaj usodepolnejši časi za bodočnost narodov in držav kakor so današnji. Ne vemo, če je bil kdaj jutrišnji dan bolj negotov in nejasen kakor je dandanes. Vidimo, da hoče biti vsakdo za vse slučaje pripravljen. Opažamo, da so narodi in države skrajno previdne, da rajši za svojo obrambo store nekaj več kakor samo malo premalo. Najvažnejše pri vseh naporih in prizadevanjih pa je, da so duše in srca pripravljena, da sta duh in volja naroda na višku, da je vsak posameznik aktiven in misleč borec za lepšo usodo naroda, da nihče ni slepo pokoren, temveč premišljeno in preudarno delujoč del velikega stroja, ki pomeni življenje in obrambo naroda. Danes je važno, da nihče ne stoji ob strani, neodgovoren, nezaskrbljen za svojo usodo in za usodo bodočih generacij svoje rase in zemlje. Danes je važna zavest in zavednost, s katero vsak posameznik uravnava svoje korake, svoja dejanja in nehanja.

Tudi mi doma imamo živo razgibano življenje. Delamo velike stvari. Hočemo svojo državo bolj utrditi, za večni obstoj jo usposobiti. Naša prizadevanja ne veljajo današnjim dnem, bodočnost morajo imeti pred očmi. Tudi mi smo v veliki borbi za veliko stvar. Naše kretnje morajo biti najmanj tako pravilne kakor gibanje armad na bojiščih, naše besede in misli pa resne in stroge kakor pogled vojaka, ki brani najsvetejše. Ali dajemo zunanjemu svetu vse dokaze o svoji državotvornosti in dokaze o svoji zrelosti, da izpolnimo pravilno poslanstvo na tem predelu Evrope? S temi dokazi v roki smo tudi mi stopili v pozornico novih evropskih dogajanj. Te dokaze moramo držati visoko, da jih vidi vsakdo vsak dan — na vseh postojankah naših straž.

—cc.

Kakšno bi bilo življenje, da bi ne imel vsakdo nekaj najljubšega, kar mu daje moč in tolažbo, četudi mu iztrgajo vsa druga bogastva? Mnogo jih je, ki se zavedo svojega najdražjega zaklada šele v nesreči, kadar jim ne ostane ničesar drugega več — in solzne oči se zasvetijo od sreče in ponosa. A drugi so ga odkrili že zgodaj v razkošnem trenutku in čuvajo ga kakor svoje življenje.

(Iv. Cankar)

Kdor je nosil pol svojega življenja breme na ramenih, ne bo hodil nikoli več z lahkimi koraki in ravnim telesom.

(Iv. Cankar)

Mezde in draginja

Silno naraščanje draginje. Mezde bi se morale avtomatično poviševati

Cene živilom stalno naraščajo. Zadnji teden se posebno cene pšenice in moki stalno zvišujejo. Tržišče pšenice je namreč izčrpano po nakupih Privilegirane izvozne družbe. Producenti, ki so do sedaj lahko zadrževali blago, zahtevajo za pšenico sprčo rastočega povpraševanja vedno višje cene. Kaže, da nimamo toliko pšenice za izvoz, kakor se je pa mislilo. Poleg tega je slaba letina koruze povzročila tudi draženje pšenice. S pšenico sporedno pa tudi stalno naraščajo cene moki. Če je država določila, da trgovski, posredniški dobički ne smejo biti previsoki, potem bo morala država poseči tudi vmes, da ne bodo dobički producentov pri prodaji pšenice previsoki. Prav v tem je uredba o pobijanju draginje pomankljiva, ker ne predvideva neopravičenega draženja živil že pri producentu.

Mislimo, da bo neogibno potrebno, da se vsaj za nekatera najvažnejša živila določijo maksimalne (najvišje dopustne) cene. Seveda mora pa biti obenem poskrbljeno, da se bo po maksimalnih cenah tudi dobilo dovolj blaga. Ne sme se zgoditi, da bi imeli uradne in neuradne cene. Po uradnih cenah se blaga ne bi moglo dobiti, po neuradnih, visokih cenah ga bi pa bilo za ljudi, ki lahko plačajo, dovolj na razpolago. Skoraj gotovo ne bo drugega izhoda, da se vsaj za gotova živila predpišejo maksimalne cene obenem z dolžnostjo, da morajo producenti prodati blago določeni državni nakupovalni družbi, ki bi potem blago izročila brez vmesnega dobička nadrobni prodaji.

Delavska zbornica je poslala oblastvom spomenico, v kateri zahteva, da se morajo mezde avtomatično prilagoditi porastu draginje. V vsaki banovini naj bi se ustanovil poseben odbor, ki bi vodil točno statistiko o gibanju cen in bi imel ban pravico, da na podlagi ugotovitev tega odbora (v katerem bi bili zastopani producenti in konsumenti), s posebno naredbo določi zvišanje draginje ustrezajoči odstotek vseh onih plač, ki bi zaradi porasta draginje več ne dosegle sporazumno določenega eksistenčnega minimuma. Za plače preko eksistenčnega minimuma po mišljenju Delavske zbornice to zvišanje ne bi bilo obvezno. Predlog Delavske zbornice je dober, vendar bi bilo poskrbeti, da se eksistenčni minimum ne bi preizkusno odmeril. Kajti tudi tisti, ki ima slučajno malo boljše plačo, je zaradi draginje zelo udarjen. Pravilneje bi bilo, da bi se plače poviševale ne samo pri onih, ki dosegajo eksistenčni minimum, ampak pri vseh mezdah ne glede na višino. Pri nas so vse mezde tako nizke, da so vsi delavci brez izjeme v največji stiski, kakor hitro se le za nekaj odstotkov podraže živila.

Izigravanje zakona

Tovariš nam piše:

Izjemne razmere, ki so prinesle s seboj v skoro vseh evropskih državah neobičajne ukrepe v vsakdanjem življenju državljanov, so bile marsikje tudi vzrok brezvestnih špekulacij in izrabljanja socialno šibkejših slojev s strani dobro situiranih gospodarskih krogov. Yossamezne vlade so naglo izdale potrebne zakonite ukrepe, s katerimi so skušale že v samem začetku onemogočiti tako zlorabljanje in s precej ostrimi kaznimi preprečiti bogatenje posameznikov na račun bednih ljudskih množic. Med take vlade spada tudi naša, ki je izdala zakonite ukrepe proti vsakršnemu navijanju cen življenjskim potrebščinam, proti podražitvi stanovanj itd. Videli smo pa v zadnjem času, da ti ukrepi nikakor niso bili dovolj čvrsti in odločni, saj so se podražile skoro vse življenjske potrebščine od moke, mesa, masti in olja pa do drv, premoga, čevljev in obleke.

Posebno poglavje pa tvorijo stanovanja in stanovanjske odpovedi. Takoj po izdaji vladne uredbe glede prepovedi stanovanjskih odpovedi onim osebam, ki so poklicane na odsluženje orožnih vaj, so posamezni hišni lastniki, predvsem v mestih, prišli na idejo, da izgrajo zakonito vladno uredbo, po kateri se ne more odpovedati stanovanje nikomur, kdor je poklican v vojaško službo, brez ozira na to, ali pla-

ča tekočo najemnino v redu ali ne. Da bi se izognili hišni posestniki strogim in jasnim določilom te uredbe, so pričeli pri oddajanju stanovanj prakticirati tako-le: Vsakega interesenta za stanovanje v svojih hišah vprašajo, ali je vojaški obveznik ali ne, in če je, potem mu navedejo tako stroge najemne pogoje, da jih nihče ne more sprejeti. Drugi način izigravanja uredbe pa so iznašli v tem, da zahtevajo od stanovanjskega najemnika, da mora stanovanjsko pogodbo podpisati kak tak družinski član, ki ni in ne more postati vojaški obveznik, da bi tako lahko odpovedali stanovanje v primeru, če bi najemnika ne bila točno in v redu plačana. Navadno morajo take pogodbe podpisovati žene in matere. V glavnih naših, zlasti vseučiliških mestih pa imajo največje križe in težave s stanovanji predvsem vseučilišniki in ostali študenti, ki pri najemanju stanovanj oziroma sob skoro v nobenem primeru ne morejo doprinesti gospodarjem potrdila, da niso vojaški obvezniki, če pa so vpoklicani na orožne vaje ali odsluženje svojih ostalih vojaških dolžnosti, seveda ne morejo za ves čas službovanja v naprej plačevati visokih najemnin.

Tako zlorabljanje težkega današnjega stanja in razmer, ki posebno občutno prizadevajo zlasti delovno ljudstvo, delavce in nameščence, morajo oblastva in vlada brezpo-

Razgled po svetu

Politični:

Mir na Balkanu

Belgija in Nizozemska sta predložili vojujočim se državam mirovni posredovalni predlog. Pravega odziva mirovni predlog ni našel. Belgija in Nizozemska se smatrata sprčo zbiranja nemških čet ogroženi. V obeh državah se z veliko nervoznostjo vrše velike vojne priprave in Nizozemska je del svojega ozemlja poplavlila. Nemčija izjavlja, da bo čuvala obljubljeno nevtralnost, v kar pa očitno Belgija in Nizozemska ne verjameta.

Nemčija obeta nemiroljivo vojno predvsem Angliji, katero tudi dolži, da je neposredni krivec za atentat na kanclerja Hitlerja v Monakovem, ki je zahteval več žrtev, dočim je Hitler sam čisto slučajno ušel smrti.

Zelo se je zaostri napetost na severozahodu. Finci so odklonili ruske zahteve, da zgrade na finskem ozemlju mornariška oporišča. Pogajanja za sporazum so se razbila.

Rusko prodiranje na Poljsko in dejstvo, da so sovjeti premaknili svoje meje globoko v Evropo, povzroča, da dobiva ideja balkanskega bloka vedno jasnejše oblike. Pokrovitelj balkanskega bloka naj bi bila Italija, ki ima največji interes, da si ustvari dobro sosesčino v Jadranskem in Sredozemskem morju. Med Italijo in Grško so odnošaji vedno boljši. Zadnje dni se je poročalo, da ni izključen tudi nenapadalni pakt med Italijo in Turčijo. Odnošaji med Madžarsko in Romunijo so se zelo popravili, kakor so pisali časopisi, po zaslugi Jugoslavije. Madžarski minister Lang je prijateljsko obiskal Beograd in imel z odločujočimi krogi več važnih razgovorov. Tudi spremembe v italijanski vladi se spravljajo v zvezo z novo politiko Italije tako na Balkanu, kot v Evropi sploh. Angleški dnevnik «Times» je s posebnim zadovoljstvom ugotovil, da Italija in Turčija na Balkanu, kjer druge velesile zasledujejo razkrojevalne cilje, podpirata balkanske države, da poravnava medsebojne spore in se druga drugi prijateljsko približujeta. Največji angleški list «Times» daje polno priznanje Mussolinijevi politiki na Balkanu in v Podonavju. Angleški listi tudi prinašajo vesti, da Italija, Jugoslavija in Grčija snujejo poseben jadranski pakt. Vsa poročila so si soglasna, da se diplomacija trudi ustvariti trajne pogoje za mirno sožitje vseh držav na Balkanu in v Podonavju in da ima vodstvo te politike Italija v svojih rokah.

gojno odpraviti in onemogočiti. Brezvestneži, ki izkoriščajo bedo in neopravičenost današnjih izjemnih razmerah, katerih noben posameznik ni osebno zakrivil, zaslužijo prave drakonske kazni in obsodbe, to na tako, da jih spozna in ožigosa tudi vsa javnost. Postaviti jih je treba pred vsem svetom na sramotni oder, ker sta vsako usmiljenje in obzirnost napram njim neutemeljena in nesmiselna.

Socialno - gospodarski:

Socialna knjižnica

Pri osrednji borzi dela v Beogradu postuje posebna socialna knjižnica. Namen te knjižnice je, da zbira in ureja strokovne knjige, razprave, časopise, revije in druge publikacije iz socialno-politične, socialno-pravne, socialno-zgodovinske in zdravstvene stroke. To gradivo naj služi za učni in strokovni studij in tudi za službene potrebe. Sredstva te knjižnice so razmeroma velika tako, da more biti knjižnica kos določenim nalogam.

Samoposebi je umevno, da tako socialna knjižnica ne sme služiti samo potrebam osrednje borze dela in Beograda, temveč mora biti na razpolago tudi pokrajinskim borzám dela in osebam, v pokrajinah, ki tako knjižnico za svoj studij in za svoje delo potrebujejo. Ljubljanska borza dela naj se za tako knjižnico zanima.

Obvezna štednja

Izdelan je pravilnik, ki ureja obvezno štednjo za uradnike Javnih borz dela. Ta obvezna štednja ima namen, da štiti gospodarske in socialne koristi nameščenecv zlasti, da podpira prizadevanja nameščenecv pri njihovih gradbenih akcijah. Vsak nameščenec mora od svojih mesečnih prejemkov vplačevati mesečno 2% v fond za obvezno štednjo, poleg tega pa tudi mesečni znesek vsakokratnega povišanja prejemkov. Nameščenci imajo pravico do hipoteknega posojila po 3 letnem službovanju in sicer v znesku 75% ocenjene vrednosti nepremičnine. Posojilo ne sme presegati zneska Din 100.000.—. Fond za obvezno štednjo je samostojna juridična oseba, katerega upravlja posebni upravni in nadzorni odbor. To je prvi način ureditve obvezne štednje pri nas.

Posebnosti iz socialnega zavarovanja v Rusiji

Po novi zakonodaji delavci in nameščenci, ki so iz obrata zaradi kršitve delovne discipline odpuščeni ali obrat sami zapuste v slučaju obolenja nimajo pravice do bolniške podpore in isto pridobe šele po zopetni 6 mesečni zaposlitvi. Čakalna doba za pridobitev porodniške podpore znaša 7 mesecev zaposlitve v enem in istem podjetju. Podporna doba znaša 35 dni pred in 20 dni po porodu. V invalidskem zavarovanju je čakalna doba diferencirana po starosti zavarovanca in pa po spolu in pa po nevarnosti obratnega prostora. Pri osebah n. pr. od 25 do 30 let starosti znaša pri moških čakalna doba 6 let, pri ženskah 4 leta, pri starostni dobi od 35—60 let pa pri moških 18 let, pri ženskah 14 let. Za delavce, mlajše od 20 let in za obratne nezgode čakalna doba ni predpisana.

Ugoden nakup manufakture pri

I. TRPIN - U

Oglejte si izložbe. Blago in cene govorijo

TEKOM TEDNA *Mezdna gibanja*

Delavske knjižice

Kot znano, so bili s posebno uredbo objavljeni predpisi o delavskih knjižicah. Tako knjižico mora imeti vsak delavec in nameščenec. Po 1. decembru t. l. smejo biti te osebe sprejete v službo le na podlagi nove knjižice. Knjižice so gotovo potrebne in so vpeljane v vseh kulturnih državah. Ne zdi se nam pa prav, da nabava teh knjižic pomeni za delavca znatno obremenitev. Knjižica sama stane Din 10.—, prošnji za izdajo knjižice je priložiti 2 fotografiji, ki tudi niste zastoj in pa razne listine, katere delavec prihvati le z veliko zamudo na času in s precejšnjimi denarnimi stroški. Delavci se vozijo po domovini sem in tja, preden nabavijo te listine. Nadomestilo nove knjižice stane celih Din 30.—, za nameščenca Din 50.—. Ne zdi se nam prav, da Osrednja borza dela, ki je vendar javna in socialna ustanova na ta način od delavcev zbira kapital, ki ni v skladu s stroški, ki so v zvezi z izdajo delavskih knjižic. Ti stroški pomenijo za delavca izredno obremenitev, ki za druge državljane ne velja. Upamo, da bo Delavska zbornica s primerno intervencijo dosegla pocenitev teh knjižic in olajšanje administrativnega postopka.

— Vaclav Klofač je živ. «Jutro» je priobčilo vest, ki se glasi: Pred tedni so poročali razni nevtralniki in zapadni listi, da je znani češki politik in državnik Vaclav Klofač umrl v nekem koncentracijskem taborišču. Po nevtralnih listih so posneli vest tudi nekateri naši dnevniki. Iz avtentičnega vira izvemo sedaj, da poročilo na srečo ni bilo resnično. Sivolasi Klofač, ki ima tudi v naših krajih toliko prijateljev, je sicer bolehen, živi pa mirno v svoji vili v Pragi. Interniran ni in tudi ni bil.

— Dve novi slovenski stranki. Dr. Lončarjeva skupina, ki je svojčas izdajala «Slovensko vas» in je hotela biti predstavnik politike dr. Mačka v Sloveniji, je sklicala v Zagrebu posvetovalno, na katerem je razpravljala o ustanovitvi posebne slovenske kmetijske stranke. K tej skupini so pristopili tudi takozvani mladokmetijci z ljubljanskim odvetnikom dr. Mačkom na čelu. Okrog dr. Lončarjeve skupine so se od zadnjih skupščinskih volitev sem smukali tudi pristaši kmetko-delavskega gibanja, ki imajo znane levičarske tendence. Dr. Lončarjeva skupina se je po britkih izkušnjah docela ločila od kmetko-delavskega gibanja. Gospodje okrog kmetko-delavskega gibanja imajo sedaj namen organizirati lastno stranko. Mnogo je bilo zadnji čas poizkusov, da se lepo organizirajo Kmetijskih fantov in deklet angažira za dr. Lončarjevo skupino, ali celo za kmetko-delavsko gibanje. Zveza kmetijskih fantov in deklet pa je sklenila, da ostane še naprej nepolitična, prosvetna in stanovska organizacija, kar je tudi edino prav.

— Slovenska banovina. Poročevalci beograjske «Politike» je imel razgovor z nekim vodilnim slovenskim politikom iz JRZ, ki ga je informiral, da so hrvatske vodilne osebnosti zaprosile danes merodajne politične osebnosti iz Slovenije, naj se prenos kompetenc na slovensko banovino ne forsira, dokler ne bo gotov prenos na Hrvatsko. Razen tega so izvestni notranjepolitični, a posebno še zunanjepolitični momenti spremenili položaj glede hitrega prenašanja kompetenc na slovensko banovino. Vprašanje slovenske banovine naj bi se rešilo istočasno z organizacijo srbske samouprave, odnosno s splošno državno preureditvijo. — Iz «Politike» smo to-

rej sedaj zvedeli, da slovenske banovine zato še nimamo, ker tako žele Hrvatje. V «Slovincu» pa neprestano beremo, da so napredni politiki tisti, ki intrigirajo proti slovenski banovini...

— Mezde tekstilnega delavstva. Zveza tekstilnih podjetij je sklenila, kakor se nam poroča, da so tekstilna podjetja zvišala mezde svojemu delavstvu za 10%.

— Komisarijat za rude in kovine. Izšla je uredba o preskrbi državne brambe z rudniškimi proizvodi. Ministrski svet bo po uredbi določil, topilniška in druga podjetja, ki bodo stavljena v pristojnost komisarijata za rude in kovine. Za ta podjetja bo predpisan načrt dela za povečanje proizvodnje. Komisarijat bo izdajal upravam podjetij naloge, katerim interesom morajo poslati izdelano blago v državi in inozemstvu. Za blago, ki je dobavljeno za vojno ministrstvo dobe podjetja plačila potom Narodne banke. Podjetja bodo dobivala potom komisarijata vse surovine, ki se v naši državi ne morejo nabaviti. Prav tako bo dal komisarijat podjetjem na njihovo zahtevo vsa potrebna sredstva tako privatna kot javna za izvršitev naročil. Podjetja bodo tudi potom komisarijata prosila za svoje uslužbenke za oprostitve od vojaške službe. Podjetja bodo morala izvrševati prvenstveno državna naročila.

— Pomanjkanje dela v splitski ladjedelnici. V normalnih časih ima v splitski ladjedelnici dovolj dela okrog 500 delavcev. Zdaj, ko naročil primanjkuje, pa so nameravali mnoge delavce odpustiti, a so ugodili prošnjam delavskih zaupnikov na ta način, da so začasno pustili vse delavce v službi, a so jim delovni čas skrajšali na 4 ure na dan, poskušali pa so tudi uvedbo dveh turnusov, da bi delavci delali samo po 15 dni na mesec. Vse spremembe pa so motile obratovanje ter je bila v zadnjih dneh napovedana odpustitev kakih 200 delavcev. Delavski zaupniki so se obrnili na upravo hrvatske banovine in je ban dr. Šubašić osebo interveniral pri vojnem ministru ter dosegel, da se bo splitski ladjedelnici poverilo popraviljanje vojnih ladij za skupno vsoto 10 milijonov dinarjev. Na ta način bo za precej časa preprečena nevarnost odpustitve delavcev in izdatnega skrajšanja delovnega časa.

— II. redna skupščina Delavske zbornice v Ljubljani se vrši v nedeljo 19. novembra 1939 ob 9. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Odobritev zapisnika zadnje skupščine. 2. Poročilo predsednika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo predsednika finančne kontrole. 5. Sklepanje o računskem zaključku za leto 1938. 6. Sklepanje o proračunu za leto 1940. 7. Sklepanje o izrednih kreditih. 8. Službena pragmatika za uslužbenke Delavske zbornice. 9. Razno.

— Povečan je odjem za državne železnice iz kočevskega premogokopa. Rudnik bo sedaj dobavljal železniciam po 6 tisoč ton premoga mesečno. Preko 60 delavcev je dobilo zopet zaposlitev in zatrjuje se, da bo najmanj še enkrat toliko delavcev na novo zaposlenih v najkrajšem času.

— Sanacija bolniškega zavarovanja. Pod tem naslovom je priobčilo «Jutro» članek, kjer utemeljuje potrebo, da se z ozirom na § 219 obrtnega zakona, po katerem ima delavec pravico do enotedenske mezde za slučaj bolezni, podaljša karenčna doba za isto dobo v bolniškem zavarovanju, kar bi olajšalo sanacijo bolniškega zavarovanja in omogočilo zboljšanje starostnega zavarovanja.

— Direkcija za proučevanje in organizacijo kmetijstva zaradi prehrane prebivalstva ima med drugim tudi naloge, ustanoviti državne rezerve živil.

Rudarska stroka

Mezdno gibanje rudarskega delavstva v rudniku Pečovniku pri Celju se vleče že dalj časa in se ni premaknilo z mrtve točke, kljub temu, da so se življenjske prilike zelo spremenile in da draginja stalno narašča. Strokovne organizacije so v tem oziru posredovale pri podjetju, sedaj pa je odgovorilo podjetje in nam sporočilo, da se vrši razprava 16. t. m. ob 9. uri na rudniku. Podrobnosti o tej razpravi bomo prinesli v prihodnji številki.

Papirniška stroka

Tudi delavstvo papirne stroke, ki je zaposleno v Goričanah je pričelo akcijo za mezdno gibanje, odn. za zvišanje plač. Razgovori se že vrše in bodo strokovne organizacije pripravile vse potrebno za to mezdno gibanje. Inicijativa za to mezdno gibanje je izšla iz Goričan in se je prvotno mislilo, da se bo to vršilo le za delavstvo, ki je zaposleno v Goričanah. Sedaj pa je dogovorjeno, da se bo vršilo splošno mezdno gibanje vsega papirniškega delavstva, ki je zaposleno pri Združenih papirnicah Vevče-Goričane.

Stavbna stroka

Kakor smo že poročali, so vse strokovne organizacije poslale posebno vlogo delodajalskim organizacijam glede nove kolektivne pogodbe stavbinskega delavstva. Sedaj pa smo prejeli odgovor delodajalcev, v katerem nam sporočajo, da so že pred sprejemom našega dopisa imeli 17. septembra t. l. sestanek v Celju, na katerem so obravnavali predmetno vprašanje v smislu določila točke 2., čl. 19. kolektivne pogodbe z dne 15. julija 1938.

Na tem sestanku je bila sestavljena in soglasno odobrena spomenica, katero je posebna deputacija Združenj izročila dne 10. oktobra t. l. g. banu, odn. kr. banski upravi v nadaljno poslovanje. Iz spomenice je razvidno, da delodajalci odločno odklanjajo vsako kolektivno pogodbo, to pa zaradi nevzdržnih razmer in drugih neprilik, ki se pojavljajo v tej stroki. Strokovne organizacije bodo seveda morale storiti vse, da se stavbinsko delavstvo zaščiti in da se mu uredi delovno razmerje s kolektivno pogodbo. Že v

naprej pa vemo, da bo delo težavno. V spomenici poudarjajo delodajalci med drugim, da je sicer res, da se je v zadnjih dveh letih gradbena delavnost v splošnem precej dvignila, vendar to izboljšanje zadene le nekaj večjih podjetij, ki razpolagajo s primernim kapitalom in ki prevzemajo velika dela, dočim so ostala zlasti pa srednja in mala podjetja skoro na istem, ali pa še na slabšem mestu, kakor pred leti. To pa vsled tega, ker se srednje in manjše zgradbe izvršujejo po večini v lastni režiji, ali pa s šušmarji in pod kritjem nekaterih brezvestnih imetnikov obrti in pod zaščito § 47. obrtnega zakona.

Delavstvo in delavske organizacije, ki so se v kolektivni pogodbi zavezale tudi sodelovati pri zatiranju šušmarstva in ki so pri tem tudi prizadete, ne pokrenejo v tej zadevi ničesar in ne napravijo reda v lastnih vrstah.

Z ozirom na navedena dejstva, ki ovirajo obstanek legalnih obrtnikov in ga vodijo v vedno bolj obupen položaj in ker ni nobenega izgleda, da bi se te razmere v doglednem času vsaj nekoliko ublažile, so sklenili zastopniki obrtnih združenj, da so odločno proti podaljšanju veljavnosti sedanje kolektivne pogodbe, ki je veljavna do 31. decembra 1939 in da ne bodo sklepali nobene nove kolektivne pogodbe,

1.) dokler ne bo kolektivna pogodba veljavna odnosno obvezna tudi za vse samoupravne oblasti, ustanove, privatnike itd., ki izvajajo gradbena dela v lastni režiji,

2.) dokler ne izide in ne bo uveljavljen zakon o pobijanju šušmarstva, ki nam je bil že pred leti obljubljen in h kateremu osnutku smo že ponovno stavili naše predloge in

3.) dokler se ne izpremene določila § 47. ob. z., ki dovoljuje dela v lastni režiji pod nadzorstvom, katero nadzorstvo se pa v resnici ne izvaja, marveč izvršujejo taka dela v splošnem izključno le šušmarji pod kritjem nekaterih brezvestnih imetnikov obrti.

INSERIRAJTE V «NOVI PRAVDI»

Poročajo, da je dobila direkcija kredit 745 mil. din za nakup živil. Nakupila se bo predvsem pšenica. V zvezi z nakupom pšenice po direkciji za prehrano prebivalstva se poroča o naglem porastu cen pšenice, ker se je pojavilo na žitnem trgu naenkrat veliko povpraševanje. Pšenica se je podražila samo tekom enega tedna za 20 din pri metriskem stotu. Obetajo se pa še nadaljnja povišanja.

— Nadure. Štajerska železoindustrijska družba v Zrečah se je stalno branila plačevati delavstvu nadure in mezde v času bolezni. Dva delavca sta pa tožila tovarno za nadure. Tovarna se je izgovarjala, da je delavcem za nadure nudila stanovanja, vrtove in razsvetlavo. Pri razpravi se je dokazalo, da so naturalne dajatve dobivali vsi delavci brez izjeme, tudi oni, ki niso imeli nadur. Naturalne dajatve je bilo zato smatrati kot del

redne mezde. Štajerska železoindustrijska družba je bila obsojena na plačilo nadur in je morala plačati enemu delavcu-kovaču 6000 din, drugemu pa 7000 din.

— Na anketo o delovnih razmerah in o zdravstvenem stanju železničarjev je na predlog Udruženja jug. železničarjev pristal minister za železnice. Obenem je deputaciji železničarjev obljubil, da se bo zavzel za zboljšanje težkega materialnega stanja železničarjev.

— Vrhovno sodišče delavskega zavarovanja v Ljubljani. Vse zavarovane člane opozarjamo, da posluje Vrhovno sodišče delavskega zavarovanja od novembra 1939 dalje v Ljubljani, Prešernova ulica, palača Mestne hranilnice, II. nadstropje, soba št. 14. Vse priporočbe proti razsodbam Sodišča delavskega zavarovanja je tudi za naprej vlagati p o t o m Sodišča delavskega zavarovanja v Ljubljani.

Iz naših delavskih krajev

Ljubljana

Zveza gospodinjstev pomočnic v Ljubljani ima redno svoje sestanke ob nedeljah popoldne. Opažati je s strani gospodinjstev pomočnic večje zanimanje za organizacijo. Vedno v večjem številu obiskujejo tudi predavanja in poučevanje nemščine. Razveseljivo je, da se gospodinjstev pomočnice same pripravljajo za veliko akademijo, katero mislije prirediti dne 8. decembra 1939 v veliki dvorani Delavske zbornice. Na to prireditve žele danes opozarjamo občinstvo.

Upamo, da bo tej prireditvi sledilo še mnogo drugih!

Celje

Vse tovariše opozarjamo, da ima podružnica NSZ v Celju svoj društveni lokal v zgradbi Delavske zbornice. Članstvo naj se v vseh vprašanjih in prošnjah obrača vedno le na podružnico, ki ima svoje lokale v Delavski zbornici. Tu bo dobilo članstvo vsa potrebna navodila in nasvete.

Mežica

V nedeljo dne 19. t. m. se poroči naš tovariš tajnik II. Podojsteršek Oton. Tovarišu Otonu in njegovi družici čestitamo in želimo obilo sreče v skupnem življenju.

V topilnici v Žerjavu se je težko ponesrečil naš tovariš Breznik Ivan. Opeknel se je z raztopljenim rudu po obeh rokah. Tovarišu Brezniku želimo, da bi čimprej okreval ter se vrnil zdrav k svoji družini.

Žerjav — Črna

Zahvala. Župan občine g. I. Turk je poslal predsedniku II. rudarske skupine pismo, v katerem se najlepše zahvaljuje vsemu delavstvu, zaposlenemu pri svinčenem rudniku Mežica, za parski sklad. Vesel je razumevanja in dobre volje delavstva, s katero izkazuje dejansko pomoč pri olajšanju bde vsem prizadetim. — Predsednik lokalnega odbora II. rud. skupine.

Laško

V nedeljo dne 19. t. m. se bo vršil v Laškem delegatski zbor. Po delegatskem zboru bo skupno kosilo, po kosilu pa si bodo delegati ogledali novo pivovarno v Laškem. Upamo, da bo udeležba polnoštevilna, delegati pa naj prinesejo s seboj članske legitimacije.

Medvode

Delavstvo v Medvodah je zaradi naraščajoče draginje hudo prizadeto, kajti draginja se z dneva v dan veča, tako da delavstvo ne more izhajati s svojimi

mi skromnimi plačami. Čudimo se pa dejstvu, da so povsod ustanovljeni posebni odbori za pobijanje draginje, toda kljub temu draginja vidno narašča. Zato prosimo oblast in vse faktorje, da ukrenejo vse potrebno, da se zaščiti revno ljudstvo.

Razveseljivo je dejstvo, da je v tekstilni tovarni v Medvodah (Medič-Miklavce) podjetje samo z ozirom na naraščajočo draginjo zvišalo mezde za 10%.

Iz gotovih virov smo izvedeli, da je Zveza industrijcev izdala okrožnico, da naj se vsemu delavstvu z ozirom na naraščajočo draginjo zvišajo plače za 10 odstotkov. Ne vemo, če to odgovarja resnici, toda predlog bi bil popolnoma umesten, kajti draginja povsod narašča.

V nedeljo, dne 12. novembra t. l. se je poročil naš tovariš Luštrek Ivan iz Goričan in je vzel za svojo družico Anico Orel iz Goričan. — Mlademu paru želimo na njegovi življenjski poti obilo sreče!

V nedeljo, dne 12. t. m. je umrl naš tovariš Razinger Filip st. v bolnici sv. Jožefa v Ljubljani. Bil je neumoren in zvest tovariš, ki ga bomo težko pogrešali. Pogreb je bil v torek ob 2. uri pop. in se ga je udeležilo veliko število sodelavcev iz Medvod, kar je dokazalo, da je bil pokojni jako priljubljen med delavstvom.

Pri odprtem grobu pa je spregovoril zastopnik NSZ tov. Vozelj sledeče besede:

V imenu Narodne strokovne zveze in

v imenu podružnice ter vseh tovarišev se poslavljam od Tebe, dragi tovariš, pri preranem grobu. Tisto uro, ko smo izvedeli, da je prenehalo biti Tvoje plemenito srce, so zakravela naša srca in vsem so se orosile oči. Kruta Ti je bila usoda in Ti ni bilo namenjeno in dano, da bi dočakal, da bi dozorelo Tvoje delo. Kruta usoda Te je iztrgala iz rodbinskega življenja v najlepši dobi in zapustiti si moral naše vrste.

Usoda Ti ni bila naklonjena in Tvoje življenje je bila trnjeva pot. Že v zgodnji mladosti si spoznal vse gorje in trpljenje tega sveta. Stopil si v vrtnice življenja, v katerem si junaško prenašal vse gorje do poslednjega trenutka. Nisi bil otrok sreče, kajti pod pritiskom razmer si moral še mlad v tovarno, kateri si žrtvoval vse svoje moči in vse to le zaradi ljubljene rodbine in vsakdanjega kruha. Vse svoje mlade sile si posvetil delu, ki Te je končno ugonobilo. Za Teboj, dragi tovariš, žalujejo Tvoji otroci, žena in sorodstvo ter Tvoji zvesti tovariši.

Bil si zvest, pogumen, odkrit in nesebičen tovariš in prav zaradi teh lepih lastnosti smo Te visoko cenili. Znal si ceniti prijateljstvo in tovarštvo, katerega tudi v polni meri zaslužiš. Ljubil si in bil si ljubljene. Kristus pa je zmagal z ljubeznijo. Neizprosna usoda Te nam je iztrgala iz naših vrst veliko prezgodaj, v Tvojih najlepših letih. Usoda je kruta in ne izbira ter je brezobzirna.

Prezgodaj nas zapuščal, dragi tovariš, in težko Te bomo pogrešali. Tvoj spomin pa bo živel med nami.

Naj Ti bo lahka Tvoja rodna zemlja!

Conan Doyle:

Skrivnostni dogodek

Na hatherleyski strani ribnika je bila hosta zelo gosta in tamkaj se je nahajal med gozdnim robom in dračjem, ki je obdajalo jezero, ozek pas premočene trave. Holmes je videl na razhojeni travi še mnogo drugih stvari, kakor sem mogel opaziti po njegovem razvnetem obrazu in njegovih prozornih očih. Hitel je naokoli kakor pes za svojim sledom, nato pa se je obrnil k mojemu tovarišu. «Čemu pa ste šli tja v ribnik?» je vprašal.

«Z grabljami sem grabil po njem. Mislim sem si, da najdem v njem kako orožje ali kaj drugega. Kako pa vendar — —»

«O, le tiho, le tiho. Nimam časa! Ta vaša na znotraj zavita leva noga se nahaja po celem prostoru. Celo krt bi jo lahko sledil; in naposled izgine med dračjem. Oj, kako enostavno bi bilo vse, ako bi bil tukaj, predno so prišli ljudje liki čreda bivolv in vse razhodili. Tukajle so prišli ljudje z oskrbnikom in pohodili vse sledove pet ali šest čevljev daleč okoli trupla. Tukajle se nahajajo tri posebne stopinje iste noge.» In vzel je iz žepa povečevalno steklo, se vlegel na svoj nepremočni plašč, da bi boljše videl, in ves čas sam s seboj govoril. «To je noga mladega Mc Carthyja. Dvakrat je hodil tukaj, enkrat pa naglo tekel, tako da je dobro videti podplate, peta pa skoraj nič. To potrjuje njegove besede. Tekel je, ko je videl očeta na tleh ležati. Tole tukaj so stopinje njegovega očeta, ko je hodil gor in dol. Kaj pa potem tole? To je puškino kopito, ko je sin stal pred njim ter ga poslušal. In tole? Ha, ha! Kaj pa je tole? Konci prstov noge! Konci prstov! Štirioglati in povsem nenavadni škornji! Prihajajo in odhajajo, prihajajo zopet — seveda po plašč. Sedaj pa poglejmo, odkod prihajajo?» Tekal je sem in tja, včasih izgubil in včasih zopet našel sled, dokler nismo naposled dospeli v gozd in do neke velike bukve,

ki je bila največje drevo tam naokoli. Holmes je šel še dalje in se z zadovoljnim vzklikom še enkrat vlegel na zemljo. Dolgo časa je ležal tamkaj, preobrazil listje in suhe vejice, nabiral prah v zavitek ter ogledoval s svojim povečevalnim steklom ne samo zemljo, marveč tudi skorjo drevesa, kolikor daleč je le mogel doseči. Robat kamen je ležal nad mahom in tudi tega si je skrbno ogledal ter vtaknil v žep. Nato je šel po stezi dalje skozi gozd, dokler ni prišel do velike ceste, kjer so se vsi sledovi poizgubili.

«Precej zanimiv slučaj je to», je rekel ter navzel zopet svoje navadno obnašanje. «Zdi se mi, da mora biti ona siva hiša tam na desni oskrbnikovo stanovanje. Mislim, da pojdem tja, da se malo pogovorim z Moranom in morda napišem malo pisemce. Zatem se pa lahko vrnemo h kosilu. Vi pojdite kar tja k vozu, pridem kmalu za vami.»

Čez kakih deset minut smo dospeli do svojega voza ter se odpeljali nazaj v Ross. Holmes je še vedno nosil seboj kamen, ki ga je pobral v gozdu.

«Tole vas utegne morda zanimati, Lestrade», je dejal ter mu ga pokazal. «Umor je bil z njim storjen.»

«Nobenih znakov ne vidim na njem.»

«Res ne, nobenih ni.»

«Kako pa potem to veste?»

«Trava je rasla pod njim. Samo nekoliko dni je ležal tamkaj. Iz nobenega kraja ni, kjer bi ga bil pobral. Dalje se ujema z ranami. O drugem orožju ni nikjer nobenega sledu.»

«In morilec?»

«Je velik človek, ki je levičnik, šepa na desno nogo, nosi lovske škornje z debelimi podplati in siv plašč, kadi indijske smodke, se poslužuje držala za smodke in nosi skrhan nož v svojem žepu. Dalje je še nekaj drugih znakov, toda ti bodo morda zadostovali, da nam pomagajo pri iskanju.»

Lestrade se je nasmejal. «Bojim se, da moram biti še vedno skeptičen», je dejal. «Teorije so vse jako lepe, toda mi imamo opraviti s trdoglavo angleško poroto.»

«Nous verrons», je odgovoril Holmes mirno. «Vi delajte po svoji metodi, jaz bom pa po svoji. Danes popoldne bom marljivo delal, zvečer se pa najbrže povrnem v London.»

«In pustite svoj slučaj nedovršen?»

«Ne, dovršen.»

«Kaj pa skrivnostni dogodek?»

«Je že razrešen.»

«Kdo pa je potem zločinec?»

«Tisti človek, kakor sem Vam ga popisal.»

«In kdo je to?»

«Gotovo ga ne bo težko najti! v teh krajih ne prebiva posebno mnogo ljudi.»

Lestrade je zmajal z ramami. «Praktičen človek sem», je rekel, «toda v resnici se ne morem drzniti, da bi hodil po deželi okoli ter iskal človeka, ki je levičnik in šepa na desno nogo. V Scotland Yardu bi se mi vedno smejala.»

«Že dobro», je rekel Holmes mirno. «Dal sem vam priliko. Tukaj pa je vaše stanovanje. Z Bogom! Pred odhodom vam že pošljem nekoliko vrstic.»

Zapustila sva Lestrade in se odpeljala v naš hotel, kjer je naju že čakalo kosilo. Holmes je bil tih in zatopljen v svoje misli, na njegovem obrazu pa je bilo opaziti mučne poteze, kakor pri človeku, ki se nahaja v veliki zmešnjavi.

«Ti, Watson», je rekel, ko so odvezli namizni prt, «sedi na tale stol in mi dovoli, da se malo pomenim s teboj. Ne vem še prav za prav, kaj mi je storiti in upošteval bom tvoj nasvet. Prižgi si smodko in dovoli, da začnem.»

«Prosim, kar naprej.»

«Pri presojanju tega slučaja se nahajata v pripravi mladega Mc Carthyja dve okoliščini, ki sta v trenutku vzbudili najino začudenje, akoravno sta nam naredili zanj ugoden, nate pa zanj neugoden vtis. Ena izmed teh je dejstvo, da je njegov oče klical: «Ku—i» predno ga je videl. Druga okoliščina pa

je njegovo čudno izgovarjanje besede rat. Mrmral je več besed, kakor veš, toda sinova ušesa so ujela samo to besedo. Naša preiskava se mora pričeti pri teh dveh okoliščinah in midva bova začela s tem, da smatramo vse, kar pravi mladenič, kot čisto resnico.

«Kaj je sedaj s tem «Ku—i?»

«No, jasno je, da ta klic ni veljal njegovemu sinu. Kolikor mu je bilo znano, se je sin nahajal v Bristolu. Golo naključje je bilo, da se je nahajal v bližini daljavi. S klicem «Ku—i» je nameraval vzbuditi pozornost onega človeka, s katerim je imel sestanek dogovorjen. Ta klic «ku—i» pa je popolnoma avstralski, tak klic, kakor ga Avstraleci rabijo. Radi tega se sme skoraj reči, da je bil človek, s katerim se je Mc Carthy nameraval sestati pri Boscombskem ribniku nekdo, ki je že bil v Avstraliji.»

«Kaj pa je potem s to besedo rat?»

Sherlock Holmes je vzel zložen papir iz svojega žepa ter ga razgrnil po mizi. «To-le je zemljevid naselbine Viktorija», je rekel. «Snoči sem brzojavil ponj v Bristol. Nato je položil svojo roko čez del zemljevida ter vprašal: «Kaj čitaš tukaj-le?»

«Arat», sem čital.

«In sedaj?» In vzdignil je roko.

«Ballarat.»

«Tako je. To je tista beseda, ki jo je umirajoči izgovoril in od katere je njegov sin samo zadnji zlog slišal. Skušal je izpregovoriti ime svojega morilca. Ta in ta iz Ballarata.»

«Čudovito je to!» sem vzkliknil.

«Toda čisto jasno. Sedaj sem, kakor vidiš, precej zožil naše polje. Da je nosil ta človek siv plašč, je tretja okoliščina in ta je z ozirom na sinovo izpoved tudi resnična. Iz negotovega domnevanja smo sedaj dospeli do čiste gotovosti, da je bil to nek Avstralec iz Ballarata s sivim plaščem.»

«Gotovo.»

(Dalje prihodnjič.)